

Preparirani primerki so našli prostor v društveni zbirki. Seveda pa bi bilo lepo če bi se v prihodnjem obdobju znašlo v tej zbirki kaj več primerkov, saj bo to vsem ljubiteljem kačjih pastirjev v korist, pomoč in SOD-u v ponos.

Glede na sedanje izkušnje kaže na ribniško-kočevskem območju v bližnji prihodnosti organizirati pomladanski tabor. Tako bi z zbranimi podatki pomagali pri nameri, da se nekatera področja v okolici Ribnice zaščitijo, oz. da vsaj jasno opozorimo na njihov naravovarstveni pomen. Do takrat pa lep pozdrav!

LITERATURA:

- HREN, A. & M. KLUN, 1996. *Prispevek k poznavanju kačjih pastirjev (Odonata) na ribniško-kočevskem območju*. Raziskovalna naloga, Gimnazija Kočevje, Kočevje. 41 str.
- KIAUTA B. & M. KIAUTA, 1994. Dragonfly records from the districts of Ribnica and Kočevje, Lower Carniola, Slovenia (Odonata). *Opusc. zool. flumin.* 124: 1-8.
- VOLJČ, I., 1996. Novi podatki o kačjih pastirjih reke Ribnice. *Exuviae* 2/1(1995): 13-14.

(M. S.)

"III. ODONATOLOGICAL SYMPOSIUM OF THE ALPS - ADRIATIC REGIONAL COMMUNITY"

HRVAŠKA, 17. - 24. JULIJ, 1998

Kar nekaj slovenskih kačjepastirskih navdušencev se nas je sredi poletja podalo na III. Odonatološki simpozij skupnosti dežel Alpe-Adria, ki ga je tokrat na Hrvaškem organiziral dr. Matija Franković. Že sam program Simpozija je veliko obetal, kasneje pa smo bili prav vsi presenečeni in navdušeni nad prečudovito naravo ter tako prijetnim druženjem. Žal je bilo udeležencev malo - vsega 20, od tega skoraj pol Slovencev, se nas je zbralo iz 7 držav sveta. S svojim obiskom nas je počastil tudi predsednik fundacije S.I.O., dr. Kiyoshi Inoue iz Japonske.

Najbolj zagreti smo se 17. in 18. julija udeležili že predsimozijskega izleta v Narodni park Plitvička jezera. Očarani nad stvaritvami narave smo se med številnimi jezerci, potoki in slapovi podali na lov za kačjimi pastirji, ki jih tod ne manjka. Kopici odonatologov ni ubežala nobena vrsta, kar 12 novih smo odkrili za to območje, med drugim tudi vrsto *Aeshna grandis*, za katero smo na Hrvaškem prvič potrdili razvoj...

V Narodnem parku Paklenica se nam je naslednji dan pridružilo še nekaj sorodnih duš. V upravni zgradbi parka, povsem blizu slovenskega šotorišča, so potekala predavanja, na terasi bližnje restavracije pa smo se ob pogledu na morje družili prenekateri večer. Glede na skromno udeležbo je bil program predavanj oz.

predstavitev skop, vendar zato nič manj zanimiv. Sledijo naslovi predstavljenih tem, povzetke predavanj in krajših predstavitev, skupaj z naslovi udeležencev, opisom obiskanih lokalitet in še čem, pa bo v kratkem prinesel objavljeni "Symposium booklet":

Bedjanič, M.: DRAGONFLY OBSERVATION FROM SOUTHERN BORNEO, INDONESIA

Burbach, K.: DRAGONFLIES IN BAVARIA

Franković, M. & M. Bedjanič: ISLAND OF PAG: DRAGONFLIES AND THEIR HABITATS

Hill, B., B. Beinlich & H. Plachter: HABITATPRÄFERENZ VON *LESTES BARBARUS* (FABRICIUS, 1798) AUF EINER HUTWEIDE DES NATURPARKS LONJSKO POLJE, KROATIEN

Inoue, K.: ESTABLISHMENT OF THE DRAGONFLIES AT NEWLY PREPARED "DRAGONFLY PONDS" IN JAPAN

Pirnat, A.: FAUNA AND ECOLOGY OF DRAGONFLIES (ODONATA) AT LJUBLJANA MOOR, SLOVENIA

Tagliapietra, V. & D. Zanocco: DRAGONFLIES OF THE TRENTINO RED LIST OF INSECTS (ITALIAN ALPS)

Utzeri, C., A. Cordero, E. Goretti, G. La Porta, L. Mancini, M. Mei, S. Santolamazza Carbone, A. Speziale, F. Terzani & M. V. Di Giovanni: PRELIMINARY INFORMATION ON THE DISTRIBUTION, ECOLOGY AND BEHAVIOUR OF *SOMATOCHLORA MERIDIONALIS* NIELSEN, 1935, IN CENTRAL ITALY (CORDULIIDAE)

Po svoje je imelo majhno število, sicer zelo zanimivih referatov, tudi svoje prednosti - več časa je ostalo za neformalno druženje ter seveda zanimive izlete v bližnjo in daljno okolico.

Izlet v Narodni park Paklenica je bil svojevrstno doživetje. Razen potoka, ki se vije po strmi soteski s previsnimi pečinami je vode in s tem primernih bivališč za kačje pastirje na kraškem terenu narodnega parka izredno malo. Videli smo vsega nekaj vrst in večino časa posvetili opazovanju ptic, rastlin ter čofotanju v tolmunih s prijetno hladno vodo.

V odonatološkem smislu smo največ pričakovali od otoka Paga. Že nekaj dni poprej so postali levi vrste *Lindenia tetraphylla* uradno plačilno sredstvo Simpozija in kljub peklenski vročini nam ni moglo prav nič preprečiti, da ne bi vsak od nas pošteno obogatel. Večino časa smo razumljivo posvetili Velemu blatu, največjemu, bolj ali manj sladkovodnemu jezeru na otoku, ki je zavarovano kot ornitološki rezervat. Nekateri so na vseh štirih plazili med obrežnim rastlinjem in vneta iskali dragocene leve vrste *L. tetraphylla* in *Selysiothemis nigra*, navdušeni fotografirali pa nismo pustili dihati odraslim osebkom. Sonce je vse bolj pripekalo in zagretost za delo je plahnela v obratnem sorazmerju z naraščajočo temperaturo. Ko smo popoldan ob zasluženem počitku v senci izmerili 35°C je bila rešitev le ena - morje e e!!!

Izlet na reko Krupo je bil nekaj posebnega. V skalnato sotesko ukleščena zelena kraška reka s številnimi lehnjakastimi pregradami, jezerci, slapovi in močvirnimi predeli, bi očarala še tako izbirčnega ljubitelja narave. Spodnji tok reke Krupe, ki se izliva v Zrmanjo, je zavarovan kot poseben geomorfološko-

«Kukcoloz» su na Velebitu otkrili osam vrsta vretenaca

Snimila E. R. T.

**ODONATO-
LOŠKI
SIMPOZIJ U
PAKLENICI**

ZNANSTVENO O KONJSKOJ SMRTI

ZADAR - Malo ljudi zna o životu vretenaca, kukaca nalik na leptire, iako ih u svijetu ima više od 6000 vrsta - u Europi 130, a u Hrvatskoj 74. No, sve o njima - o razlikama u boji, veličini, prugicama na prsima, ili žilicama na krilima - zna biolog dr. Matija Franković iz Državne uprave za zaštitu prirode i okoliša, koji je ovih dana domaćin biologima i proučavateljima vretenaca ili konjske smrti, kako te kukce, koji lete poput helikoptera, zovu u nekim našim krajevima. Stručnjaci iz Italije, Slovenije, Švicarske, Mađarske i Njemačke okupili su se u Nacionalnom parku Paklenica u Starigradu na Trećem odonatološkom simpoziju, u organizaciji Radne zajednice Alpe-Jadran.

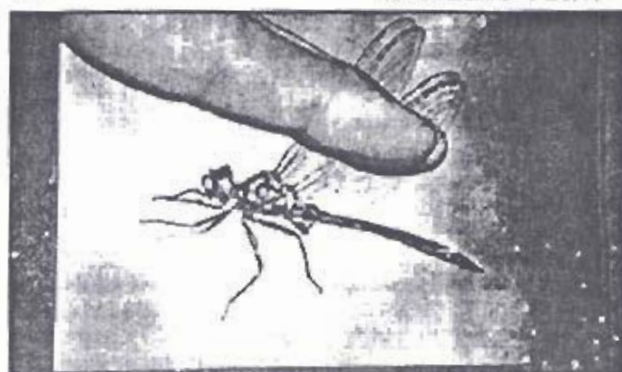
Koliko je značenje tog simpozija govori i to što je iz dalekog Japana stigao predsjednik Međunarodnog odonatološkog društva prof. dr. Kiyoshi Inoue, koji je oduševljen veličanstvenom ljepotom Velebita, njegovom florom i faunom. Osobito ga oduševljavaju vretenca koja žive u be-

zvodnom kršu, iako su njihova uobičajena staništa uz vodu, zbog čega u Japanu čak rade umjetna jezera.

- Vretenca žive na mulju kao ličinke od 4 do 6 godina, a kao vretenca tek do mjesec i pol dana. Nije to ništa prema običnom cvrčku, koji kao ličinka živi i 17 godina, a kao cvrčak tek jedno ljeto - rekao je dr. Matija Franković, jedini hrvatski znanstvenik - odonatolog, koji se bavi i vretencima, dok je Hrvatska jedna od rijetkih zemalja koje nemaju odonatološko društvo.

Znanstvenici su ovih su dana u Nacionalnom parku Paklenica otkrili osam vrsta vretenaca, a pronašli su ih i na drugim lokalitetima - na Pagu, kod Nina, na Vranskom jezeru, u Krupi, dok su na Plitvičkim jezerima dosad poznate 23 vrste. Nove spoznaje o vretencima bit će još jedan kvalitetan doprinos proučavanju velebitskog životnjskog svijeta, koji je, kao i biljni, raznolik i često jedinstven u zaštićenoj i netaknutoj velebitskoj prirodi, koja krije još mnoga neistražena bogatstva.

E. Radulić-Toman

Samo na Plitvičkim jezerima dosad su otkrivene 23 vrste konjske smrti

hidrološki rezervat. Opazili smo skupno 17 vrst kačjih pastirjev, nekaj tudi novih za to območje, sicer pa smo večino časa preživali v vodi. Sproščen pogovor v votlini pod šumenjem slapa, nad glavo pa od redkih sončnih žarkov presvetljeni venerini lasci je edinstveno doživetje. Enako kakor potapljanje za debelimi postrvmi v globino pod pregradami in okusna klobasa s pivom^{ex}, ki je vsakega pričakala po vrnitvi z napornega terena.

Zadnji dan, ki se je kar prehitro približal smo raziskali Vransko jezero v bližini Biograda. Gre za ogromno, kar 31km² veliko, rahlo brakično jezero z bogatim obrežnim rastlinjem, katerega del je zavarovan kot ornitološki rezervat. Sicer nismo opazili veliko vrst, ponovno pa smo našli nekaj levov vrste *Lindenia tetraphylla*, mnogi od nas pa prvič tudi leve vrste *Hemianax ephippiger*. Pridobljene izkušnje pri nabiranju slednjih so pomagale, da smo v naslednjih tednih potrdili razvoj vrste tudi na dveh lokalitetah v severovzhodni Sloveniji.

Odveč je poudarjati, da smo vsako prosto urico izkoristili za manjše individualne izlete, na katerih prav tako ni manjkalo zanimivih odonatoloških opazovanj. Vendar o tem morda kdaj drugič... Kakorkoli že, Simpozij je v vseh ozirih prijetno presenetil in popestril dolgočasne počitnice oz. služenje vojaškega roka, poleg čudovite narave in druženja pa tudi 43 opaženih vrst kačjih pastirjev ni od muh. Preostane mi le, da se v imenu slovenske delegacije najlepše zahvalim organizatorju Simpozija, dr. Matiji Frankoviću, in seveda njegovi ekipi za izredno uspešno organiziran simpozij, katerega se bomo radi spominjali, gotovo pa bomo še kdaj obiskali prekrasne kotičke narave, ki smo jih imeli priložnost videti in doživeti.

(M.B.)

🌱* Z NOVIMI PROJEKTI V NOVO TISOČLETJE 🌱*

RAZISKAVE BIOLOGIJE SREDOZEMSKEGA LESKETNIKA **SOMATOCHLORA MERIDIONALIS NIELSEN, 1935 V** **SLOVENIJI (ANISOPTERA: CORDULIIDAE)**

KOORDINATOR PROJEKTA: Ali Šalamun, Čevljarska 28, 6000 Koper, Tel.: 066/ 274 787, E-mail: ali.salamun@guest.arnes.si

IZHODIŠČE: Sredozemski lesketnik *Somatochlora meridionalis* je bil opisan razneroma pozno, sprva kot podvrsta *S. metallica meridionalis*. O njem nismo dolgo vedeli skoraj nič, v zadnjih letih pa se je za to vrsto predvsem v Italiji in Sloveniji povečalo zanimanje. Večino novjših raziskav bi lahko uvrstili v področji taksonomije in zoogeografije, medtem ko vemo o ekologiji, populacijski dinamiki in obnašanju sredozemskega lesketnika še vedno izredno malo. Med